

Dagaskerjingin upp á 10% ger ongan mun

Líkt er til at fráboða skerjingu av fiskiskapinum bara er eitt eiti, tí avlopið av fiskidøgum er ríkiliga stórt fyri flestu skipabólkar

ELI GUTTESSEN

Fiskivinnuásetingin í Tinganesi situr í letuni og leggur seinastu hondina á eitt logaruppekot, sum skal regulera fiskiskapin komandi fiskiár.

Ventandi verður uppskotið framtíð í tinginum beint eftir Ólavseku.

Hóast fiskivinnuásetingin ikki vil leika út hvat unnhaldið í uppskotinum er, so hevur landstýrið ummátt um í fiskivinnulánum, John Petersen talið frætta, at talan verður um eina

skerjingu í fiskidagatalinum upp á 10 prosent.

Men verður hetta so, so er líkt til, at flestu skipabólkar kortu ikki fara at merkja hetta sum nakra skerjingu.

Gongdin higartil í innverandi fiskiári virar nevniliga, at fleiri av skipabólkunum hava stórt avlop í tillitadum fiskidögum.

Hetta sæst millum annað í hagtølum, sum Skipanarnevndin hevur nýtt í sínum tilfelli til landsstýri.

Eftir hagtølum at døma er líkt til, at flestu skipabólkar fara at klára fráhóaðu skerjingarnar uttan stórvegis trupul-leikar.

Einasti skipabólkar sum í veruleikanum hevur meguleika at brúka dagatalið á tann í hesum fiskiárinum eru tey 19 stóru

linuskipini.

Hesi fingu 2 660 fiskidagar hetta fiskiárið og framrokningarnar hjá skipanarnevndini vísa, at nýta dagatalið tá avtímar kann fara at liggja um 2 988, tað vil siga 12 prosent meira enn tillitad.

Sambært teimum gjørdum framrokningunum fara allir hinir skipabólkar at hava meira enn 10 prosent eftir tá fiskiárið er úti 31. august í ár.

Til dømis vísa framrokningarnar hjá Skipanarnevndini, at teir 56 útroðrbátarnir, sum lógu milli um 15 og 40 BRT bert komu at nýta um helmingin av tillitadum fiskidögum.

Smæstu útroðrbátarnir undir 15 BRT sóu ut til bert at fara at nýta 70 prosent av tillitadum fiskidögum, so heldur ikki hjá

hesum skipabólki fer tilætlaða logarbruytingin at merkjast sum nokur tum-milskrivna.

Seinast táktað var í var í fjór, tað ið fiskidagatalið var skorið niður við 12,5 prosentum yvir ein kamb. Men frammanundan høvdu smærru útroðrbátarnir fingið tillitad økt dagatal, so skerjingin í veruleikanum bert rakti partrolaraflotan og stóru linuskipini.

Fyri smærru útroðrbátarnir hevur skerjingin tí bara verið eitt eiti og líkt er til at hesin parturin av flotanum í veruleikanum hevur fríðan fiskiskap.

Sostatt er tað nóg sum bendir á, at meginparturin av flotanum hevur fingið rímliga stór klæðið at fara í frá byrjan av og tí væl lovir at tódna nakkið í arliga vaskinum tey fyrstu árinu

(tilvildarlig savnamynd)

Goldið 4 mia. kr. í lønum eftir einum ári

Seinastu 12 mánaðirnar eru goldnar útvíð 4 mia.

kr. í lønum og so hagar løngjaldingar hava vit ikki sæð

í 8 ár

ELI GUTTESSEN

Líkt er til at rættiligg ferð er á fýriska búskapinum í letuni løngjaldingar, sum

Í góðum tíðum økist lønarpartin hjá monnunum lutfaliga meira enn hjá kvinnum. Tá búskapar-gongdin aftur versnar eru tað so aftur mennir sum verða harðast raktir

mangan verða brúktar sum mat fyri hvussu hagar búskaparfevurni í samfelagnum er, eru tað so hagar, at vit kunnu tusa um ein hakonjunktur.

Í øllum ferðum eru løngjaldingarnar nu færnar upp á eitt stöð, sum minnir um tíðina tá vit vóru á búskaparliga alduryggjunum í státtárinum.

Seinastu teli frá Hagstovuni vísa, at seinastu 12 mánaðirnar, fram til endan av juni í ár vóru goldnar 3.947 mio. kr. í lønum og er hetta 347 mio. kr. fleiri enn undanfarna 12 mánaðirnar.

Bara hetta halva árið eru goldnar 1 953 mio. kr. í lønum og er hetta 181 milliónir fleiri enn somu tíð í fjór.

Hygga vit eftir hvussu løngjaldingar higartil í ár byta seg ut á høgvað bólkar sæst, at almennar tænarar enn liggja á odda við 693 mio. kr. Harnæst koma framleiðsluvinnur við 633 mio. kr. Bygging,

handil, flutningur og aðrar tænarar attu 616 mio. kr. av samlaðu løngjaldingunum higartil í ár.

Men hygga vit eftir lutfaliga broytingunum í mun til somu tíð í fjór sæst, at almennu tænararnar øktust minst, eftirsum vektarnir í løngjaldingunum bert var 6 prosent. Tilsvandandi var vektarnir framleiðsluvinnunum heili 15 prosent meðan bygging handil og annað lá um 10 prosent vektur.

Kvinnur bert ein triðing

Sum áður nevnt so eru goldnar tilsamans 3 947 mio. kr. í lønum seinast 12 mánaðirnar og gevur hetta eitt mánaðarligt miðtalið upp á knappar 329 mio. kr.

Ein útgreinung millum kynni bæði visur, at mennir fingu meira enn tvífalt so nógva løn og kvinnurnar.

Parturin hjá monnunum var 221,6 mio. kr. meðan parturin hjá kvinnum bert var 107,3 mio. kr.

Hetta bytið millum kynni líkist ógvuliga nógv bytið í 1989 tá alt toppaði. Mánaðarligi miðtalið fyri løngjaldingar var tá 369,3 mio. kr. har kvinnurnar attu 117,2 mio. kr. meðan mennir attu 252,1 mio. kr.

Men havast skal í huga, at tá var talan um 31.183 lantakarastarv, meðan í dag bert er talan um 25 093 lantakarastarv. Tí er lønin per lantakarastarv væl hægri í dag samanborið við 1989.

Tá alt botnaði í 1994 var miðalmánaðarliga løngjalding 260,4 mio. kr. meðan vit nu liggja 70 mio. kr. hægri hvønn mánaða.

Tá var parturin hjá kvinnum lutfaliga hægri tí tað attu tær 91,6 mio. kr. meðan mennir attu 168,8 mio. kr.

Hóast bæði kynni síðan tá hava fingið hægri løngjaldingar, eru tó mennir sum eru farnir avstáð við størstu økingini bæði tá tað snýr seg um framleið-

sluvinnur og bygging, handil, flutning o. a. Einasta økið har kvinnurnar enn eru í yvirvági eru innan almennar tænarar.

Av mánaðarligu miðal-løngjaldingunum upp á 114 mio. kr. innan almennar tænarar attu kvinnurnar 62 mio. kr. meðan mennir attu 52 mio. kr.

Samanborið við 1994 so er kvinnuparturin øktur við 10 mio. kr. meðan mansparturin er øktur við 7 mio. kr.

Men aftur her snýta telni nakkið, tí økingin í talinum av lantakarastarvum er tvífalt so stór hjá kvinnum.

Meðan tað hjá monnunum bert var talan um eina øking upp á 267 störv var tó hjá kvinnum talan um eina øking upp á heili 629 störv.

Tí er lítil vísi um, at tað eru mennir, sum fara avstáð við hægri lønunum í almenna sektorum.

Norðurlendskur tvískatta-sáttmáli til lesandi

Ávist skattahámark fyri donsk lesandi í Føroyum og fýriska lesandi í Danmark

Donsk lesandi, læringar og tey, sum eru bústaddir, ella sum heint aðren tey komu til Føroya, høvdu bústað í Danmark og sum fara við lesi- og utbygvingar-damali dvalið braðfengis her, verða ikki skattað í Føroyum av upphæddum, sum tey fasa ut Danmark ella úttarntis til upphalds, lesandi ella utbygving.

Hetta sigur Toll- og Skattastova Føroya í einum tíðndaakrivi.

Tey verða heldur ikki skattað í Føroyum av upphæddum, ið verða goldnar sum samýming fyri tænaraveitingar, troytt av, at hesar tænaraveitingar eru neyðugar fyri upphald terra.

Henda skipan fyri donsk

lesandi er ein partur av eini avtalu millum Føroyar og Danmark, og umfatar tveini fýriska lesandi, sum við lesar- og utbygvingar-damali hava tilhald í Danmark í Danmark verður upphæddin, ið neyðug er til upphaldið hjá fýriska lesandi, verður tann upphædd, sum er neyðug til upphaldið hjá donskum lesandi fyri almanakkaárið 1998, sett til 56 000 kr. av danaka líkingsgærdómum.

Fyri Føroyar er tað landstýrið sum er í ligg-

armalum, í letuni Karsten Hansen, ið er málráðandi myndugleiki í sambandi við norðurlendsku tvískatt-sáttmálan, stendur í skrivinum.

Við atlit til at luka skyldurnar sambært norðurlendsku tvískatt-sáttmálanum, verður tann upphædd, sum er neyðug til upphaldið hjá donskum lesandi fyri almanakkaárið 1998, eisini sett til 56 000 kr.

Óli datt burturimillum

Leygardagin høvdu vinnuumboði í Skipanarnevndini, Ami M. Dam, Jónvein Knudsen og Chris Jan Michelsen, eina áhugaverða grein um fiskidagaskipinina, fiskidagatal o. a. í Dimmalætting.

Tíverri var eitt av nevnumundir greinini dottið burturimillum.

Tað var Óli Jacobsen, formaður í Føroya Fiskimannafelag.

Hann hevði eisini skrivað undir greinina, sum var ætlað John Petersen, landsstýrsmanni í fiskivinnuásetingum.

Við høgvað orsaka, Blætt.

Oljusamtak letur upp skrivstovu

The Faroese Partnership hevur leiga seg inn í nýnnrettað héli í Hanusargøtu í Havn

BEATE L. SAMUELSEN

Í sambandi við tær settlari, sum liggja sera frammalaga í letuni og sum hava við utbygvingarumfarið innan oljvinnuna at gera, letur The Faroese Partnership upp skrivstovu í Havn ein av næstu døgnum.

Frammanundan er tað bert narski oljufelagskapurin Saga, ið hevur sína egnu skrivstovu her.

Men nú kemur so tann næsta, sum er felagskapur, ið settur er saman av teimum fyra oljufelagnum Amerada Hesa, Lasmo, Norsk Hydro og Dong.

Komandi oljvinnan Henda skrivstovan verður

latin upp fyri at The Faroese Partnership betri kann skipa virkseini sitt, umframt at veita utgerð og tilfar til síni egnu starvsfolk, ið koma at vera knytt at framleiðsluvinnu um okkara leibr.

At felagð letur upp skrivstovu í Føroyum er ein stuðfesting av, at Føroyar eru frammalaga í oljuleitingsfasinum.

The Faroese Partnership hevur leigað seg inn í stási-ligu og stóru æthusið, sum liggja við Hanusargøtu 2 og sum er innrettað til skrivstovu.

Fyrst 3, so 10 fólk

Eini try starvsfolk verða í fyrstu atøgu knytt at virkseminum í byrjandi.

Um all gongur eftir settlari, koma eini 10 fólk at verða knytt at The Faroese Partnership í Havn.

Friggudagin verður mót-taka fyri innviðum at hygga at nýnnrettaðu héliunum hjá The Faroese

Partnership. Millum gestirnir, ið vera hjastaddir, eru stjórarnir fyri Amerada Hesa, Francis Gugen, ið er Executive Vice President fyri Norðurvesturveru, og Richard Hardmann, ið fleiri ferðir hevur vitjað í Føroyum.

Annar av stjórnum í Amerada Hesa, Richard Hardmann, sum fleiri ferðir hevur vitjað í Føroyum